

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА _____ архітектури _____
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

_____ *Вересня* _____ 2020 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Містобудівні основи реконструкції та зведення сучасної міської забудови, будівель та споруд
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____ 192 «Будівництво та цивільна інженерія» _____
(шифр і назва спеціальності)

освітня програма _____ «Міське та комунальне господарство» _____
(назва освітньої програми)

освітній ступінь _____ магістр _____
(назва освітнього ступеня)

форма навчання _____ денна _____
(денна, заочна, вечірня)

розробники _____ Разумова Ольга Владиславівна, Саньков Петро Миколайович _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна спрямована на формування у студентів розуміння проблем реконструкції великих міст; ознайомлення зі змістом і задачами реконструкції житлової забудови різних районів міста.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр
			II
Всього годин за навчальним планом, з них:	150	5	150
Аудиторні заняття, у т.ч:	48		48
лекції	24		24
лабораторні роботи	-		-
практичні заняття	24		24
Самостійна робота, у т.ч:	102		102
підготовка до аудиторних занять	25		25
підготовка до контрольних заходів	25		25
виконання курсового проекту або роботи	15		15
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	7		7
підготовка до екзамену	30		30
Форма підсумкового контролю			екзамен

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: формування системних теоретичних знань про основних параметрів об'ємно-планувальної структури, конструктивних рішень, і прийомів будівництва будинків опорного житлового фонду і набуття практичних навичок модернізації планувальної структури і реконструкції будинків, що збудовані в різні періоди.

Завдання дисципліни: вивчення аспектів містобудівного аналізу; освоєння методики обстеження і реконструкції житлових територій; придбання навичок прийняття науково обґрунтованих рішень щодо реконструкції міських територій різного призначення і підвищення комфортних умов проживання населення.

Пререквізити дисципліни: навчальна дисципліна базується на знаннях, одержаних студентами при вивченні дисциплін «Архітектура будівель і споруд», «Планування міст і транспорт», «Планування і благоустрій міст».

Постреквізити дисципліни:

1. Підготовка до підсумкової атестації;
2. Доступ до навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти.

Компетентності (відповідно до освітньо-професійної програми «Міське та комунальне господарство» СВО ПДАБА – 192мп – МКГ – 2020).

Інтегральна компетентність: здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі дослідницького та/або інноваційного характеру і практичні проблеми у професійній діяльності в галузі будівництва та цивільної інженерії, з поглибленим вивчення проблем, пов'язаних із організацією і управлінням міським та комунальним господарством, впровадженням енергозберігаючих технологій при експлуатації будівель і споруд, що передбачає проведення досліджень та впровадження новацій і характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

- ЗК1 – здатність абстрактно мислити, аналізувати та синтезувати;
- ЗК3 – знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- ЗК5 – навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- ЗК6 – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- ЗК7 – здатність до оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ЗК9 – здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- ЗК10 – вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- ЗК11 – здатність приймати обґрунтовані рішення;
- ЗК16 – навички здійснення безпечної діяльності;
- ЗК17 – прагнення до збереження навколишнього середовища.

Професійні компетентності:

ПКВ1 – знання методів збирання інформації в галузі містобудування для цілей нового будівництва або реконструкції міської забудови;

ПКВ2 – знання методів і технологій містобудування в умовах нового будівництва або реконструкції міської забудови;

ПКВ3 – знання нормативно-правових засад формування житлової, промислової та іншої забудови сучасного міста;

ПКВ4 – здатність володіти методами оцінювання, аналізу і прогнозування санітарно-гігієнічного стану міської забудови та її окремих зон;

ПКВ7 – здатність володіти існуючими розрахунковими та графічними пакетами прикладних програм, які мають сучасне застосування при формування міської забудови на відповідних стадіях проектування та будівництва;

ПКВ8 – здатність використовувати на практиці діючу в Україні систему узгодження рішень, проектних розробок, будівництва, опорядження, реконструкції тощо;

ПКВ11 – знання теоретичних основ містобудування; інженерного благоустрою міських територій: сельбищних, промислових та рекреаційних зон, вулиць, майданів, скверів, парків;

ПКВ12 – здатність використовувати нормативно-правові засади забезпечення питань раціонального природокористування, охорони довкілля на національному, регіональному, локальному і господарському рівнях.

Заплановані результати навчання. В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

ПРВ3 – як, враховуючи нормативно-правові засади формування житлової, промислової та іншої забудови сучасного міста, досягати збалансованого розвитку територій;

вміти:

ПРВ2 – використовувати методи і технології містобудування в умовах нового будівництва або реконструкції міської забудови;

ПРВ8 – використовувати на практиці діючу в Україні систему узгодження рішень, проектних розробок, будівництва, опорядження, реконструкції тощо.

Методи навчання: практичний (досліди, вправи); наочний (ілюстрації, демонстрації, спостереження); словесний (пояснення роз'яснення, розповідь, бесіда, інструктаж, лекція, дискусія); робота з книгою (читання, вивчення, реферування, швидкий огляд, цитування, складання плану, конспектування).

Форми навчання: колективні, групові, індивідуальні заняття.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Містобудівні основи реконструкції та зведення сучасної міської забудови, будівель та споруд					
Містобудівні основи реконструкції житлового фонду міст. Основні поняття і термінологія. Архітектурно-планувальні елементи і види житлових будинків. Класифікація існуючого житлового фонду за періодом побудови. Пам'ятники історії і культури, їхнє значення. Класифікація існуючого житлового фонду за історико-архітектурним значенням.	5	2		-	3
Вивчення особливостей розробки проектів реконструкції територій. Обмеження щодо реконструкції забудови з боку історико-містобудівних досліджень. Методи передпроектних досліджень житлової забудови.	5	2		-	3
Роль реконструкції будівель у вирішенні соціальних, містобудівних і архітектурних задач. Поняття реконструкція і її види. Причини реконструкції. Фактори, які оцінюють житлову забудову та її реконструкцію.	5	2		-	3
Складання картограм забудови. Визначення й розрахунок системи обслуговування. Методи інвентаризації зелених насаджень.	6		2	-	4
Архітектурно-планувальна організація міської забудови. Планувальна структура міста.	8	2	2	-	4

Функціональна організація міської території.					
Розрахунки території кварталів. Складання схеми озеленення території.	6		2	-	4
Будинки сформованої забудови. Житловий фонд України. Причини ремонту і реконструкції. Фізичний і моральний знос. Об'ємно-планувальні і конструктивні рішення будинків, що реконструюються.	8	2	2	-	4
Розподіл території мікрорайонів й кварталів на прибудинкові території. Методи благоустрою території при реконструкції центральної частини міста. Розрахунок майданчиків різного призначення.	6		2	-	4
Реконструкція транспортно-дорожньої мережі. Планувальні схеми сформованих міст. Реконструкція вулично-дорожньої мережі.	8	2	2	-	4
Озеленення і благоустрій. Містобудівне значення зелених насаджень. Система озеленення території міста. Схеми міських структур озеленень. Класифікація зелених насаджень. Зелені насадження загального користування.	8	2	2	-	4
Аеродинамічний режим сформованої забудови інсоляція, захист від шуму, екологія. Архітектурно-планувальні засоби зниження негативного впливу комплексу факторів. Шум як фактор впливу на архітектурні об'єкти і навколишнє середовище. Інсоляція. Порушення аераційного режиму міських територій. Екологічні вимоги до реконструкції промислових територій.	8	2	2	-	4
Особливості візуальної інформації в містобудівних задачах, роль деталей в оформленні об'єктів. Основні форми сприйняття міського простору. Аналіз композиційної ролі елементів простору.	8	2	2	-	4
Благоустрій міст. Охорона навколишнього середовища. Міський шум. Комфортність міського середовища.	8	2	2	-	4
Композиційні питання реконструкції міських кварталів, роль вулиць, площ, пішохідних вулиць. Основні напрямки реконструкції. Основні композиційні прийоми при реконструкції. Порядок дій в історичному місті.	8	2	2	-	4
Роль реконструкції та оновлення у вирішенні містобудівних проблем. Актуальність комплексної реконструкції сформованих міських районів. Благоустрій дворових територій.	8	2	2	-	4
Разом за змістовим модулем 1	105	24	24	-	57
Змістовий модуль 2. Курсова робота					
Містобудівні основи реконструкції та	15	-	-	-	15

зведення сучасної міської забудови, будівель та споруд					
Підготовка до екзамену	30	-	-	-	30
Усього годин	150	24	24	-	102

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Містобудівні основи реконструкції житлового фонду міст	2
2	Вивчення особливостей розробки проектів реконструкції територій	2
3	Роль реконструкції будівель у вирішенні соціальних, містобудівних і архітектурних задач	2
4	Архітектурно-планувальна організація міської забудови	2
5	Будинки сформованої забудови	2
6	Реконструкція транспортно-дорожньої мережі	2
7	Озеленення і благоустрій	2
8	Аеродинамічний режим сформованої забудови інсоляція, захист від шуму, екологія	2
9	Особливості візуальної інформації в містобудівних задачах, роль деталей в оформленні об'єктів	2
10	Благоустрій міст	2
11	Композиційні питання реконструкції міських кварталів, роль вулиць, площ, пішохідних вулиць	2
12	Роль реконструкції та оновлення у вирішенні містобудівних проблем	2

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Складання картограм забудови	2
2	Архітектурно-планувальна організація міської забудови	2
3	Розрахунки території кварталів	2
4	Будинки сформованої забудови	2
5	Розподіл території мікрорайонів й кварталів на прибудинкові території.	2
6	Реконструкція транспортно-дорожньої мережі	2
7	Озеленення і благоустрій	2
8	Аеродинамічний режим сформованої забудови інсоляція, захист від шуму, екологія	2
9	Особливості візуальної інформації в містобудівних задачах, роль деталей в оформленні об'єктів	2
10	Благоустрій міст	2
11	Композиційні питання реконструкції міських кварталів, роль вулиць, площ, пішохідних вулиць	2
12	Роль реконструкції та оновлення у вирішенні містобудівних проблем	2

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	25
2	Підготовка до контрольних заходів	25
3	Виконання курсової роботи	15
4	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: реставрація пам'яток архітектури; реставрація пам'яток історії.	7
5	Підготовка до екзамену	30

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методами контролю є усний контроль, письмовий, практична перевірка, а також методи самоконтролю та самооцінювання.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумкова оцінка визначається як середньоарифметична між оцінкою зі змістового модуля 1 та екзаменаційною оцінкою.

Зі змістового модуля 1. Містобудівні основи реконструкції та зведення сучасної міської забудови, будівель та споруд

Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка складається із:

- присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 24 бали);
- присутності студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 24 бали);
- контрольної роботи (максимальна кількість – 52 бали).

Відвідування студентом лекцій: був присутній, активно працював – 2 бали за лекцію; був присутній, але не працював – 1 бал; був відсутній – 0 балів.

Відвідування студентом практичних занять: був присутній, активно працював – 2 бали за практичне заняття; був присутній, але не працював – 1 бал; був відсутній – 0 балів.

Контрольна робота складається з двох рівнозначних теоретичних питань.

Максимальна кількість балів за кожне теоретичне питання складає 26 балів:

- за повну відповідь, що містить взаємозв'язок основних понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладенням матеріалу, студент одержує 26 балів;
- якщо у відповіді допущені не принципові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 20-25 бали;
- якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені невірні тлумачення, студент одержує 14-19 балів;
- студент не повністю розкрив сутність питання, у відповіді допущені грубі помилки – 8-13 балів;
- якщо у відповіді містяться принципові помилки, або повністю відсутня відповідь – 0-7 балів.

Зі змістового модуля 2. Курсова робота

Максимальна оцінка за виконання курсової роботи – 100 балів.

Загальна оцінка курсової роботи складається із:

- оцінки за виконання курсової роботи (максимальна кількість – 60 балів);
- оцінки захисту курсової роботи (максимальна кількість – 40 балів; у разі захисту курсового проекту після встановленого навчальним планом терміну здачі без поважної причини із зазначеної максимальної кількості балів вираховуються 25 балів).

До захисту подається курсова робота, виконана у повному обсязі.

При оцінюванні курсової роботи керуємось таким:

- за повне, чітке та логічне викладення результатів курсової роботи та якісне її оформлення, демонстрацію у відповідях розуміння застосовуваних методів дослідження,

взаємозв'язку основних понять, визначень, принципів та їх значення для професії, що здобувається, студент одержує 90-100 балів;

– якщо студент показав досить стійкий і систематичний характер знань, але виконав курсову роботу із дрібними похибками у вирішенні й викладенні, студент одержує 75-89 балів;

– якщо студент допустив деякі пробіли в знаннях і не зовсім точно та правильно виконав завдання чи нечітко представляє застосування методів дослідження, студент одержує 60-74 балів;

– якщо студент має серйозні пробіли в знаннях, його пояснення не є переконливими та вичерпними і він допустився принципових помилок при виконанні завдання як у теоретичному, так і в практичному плані, а також у логічному викладенні матеріалу, студент одержує 0-59.

З екзамену

Максимальна оцінка – 100 балів. Екзамен складається з двох рівнозначних теоретичних запитань.

Максимальна кількість балів за кожне теоретичне запитання складає 50 балів:

– за повну відповідь, що містить взаємозв'язок основних понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладенням матеріалу, студент одержує 50 балів;

– якщо у відповіді допущені не принципові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 37-49 балів;

– якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені невірні тлумачення, студент одержує 24-36 балів;

– студент не повністю розкрив сутність питання, у відповіді допущені грубі помилки – 11-23 бали;

– якщо у відповіді містяться принципові помилки, або повністю відсутня відповідь – 0-10 балів.

Порядок зарахування пропущених занять: відпрацювання пропущеного заняття (лекції, практичного заняття) здійснюється шляхом підготовки і захисту реферату за відповідною темою. Захист реферату відбувається відповідно до графіку консультацій викладача.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента; прозорість оцінювання; інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії.

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Передбачається систематичне відвідування студентами аудиторних занять, за винятком поважних причин.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Якщо здобувач вищої освіти був відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультацій викладача.

Порядок зарахування пропущених занять: якщо пропущено лекцію – у формі усного опитування за підготовленим рефератом на відповідну тему, якщо пропущено практичне заняття – у формі виконання індивідуального розрахункового завдання. При цьому враховується причина пропущених занять: якщо заняття пропущене з поважної причини, то відпрацювання зараховується з коефіцієнтом 1,0; якщо заняття пропущене за відсутністю поважної причини – з коефіцієнтом 0,5.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами.

Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія

будівництва та архітектури» ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачас:

– самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

– дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

– посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

– надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури».

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Планування і забудова територій: ДБН Б.2.2-12:2018. – [Чинний від 2018-09-01]. – К.: Мінрегіон України, 2018– 185 с. – (Державні будівельні норми України)

2. Денисов В. Н. Благоустрійство територій жилой застройки / В. Н. Денисов, Ю. Х. Лукманов. – СПб. : МАНЭБ, 2006. – 224 с. – ISBN 5-900277-16-X.

3. Николаевская И. А. Благоустрійство территорий / Николаевская И. А. – М.: Академия, 2002. – 272 с. – ISBN 5-7695-0989-9.

4. Горохов В. А. Городское зеленое строительство: Учеб. пособие для вузов / В. А. Горохов. – М. : Стройиздат, 1991. – 416 с. – ISBN 5-274-00737-6.

5. Теодоронский В. С. Садово-парковое строительство: ученик для студ. вузов по спец. «Садово-парковое и ландшафтное строительство» / В. С. Теодоронский. – М. : МГУЛ, 2003. – 335 с.

6. Шепелев Н. П. Реконструкция городской застройки: Учеб. для строит. спец. вузов. / Н. П. Шепелев, М. С. Шумилов – М.: Высш. шк., 2000. – 271 с.

7. Гроровой П.Г. Реконструкция и обновление сложившейся застройки города: Учеб. пособие для вузов / под общ. ред. П.Г.Грорового и В.А. Харитоновой. – М.: АСВ, Реалпроект, 2006. – 624 с.

Допоміжна

1. Будинки і споруди. Житлов ібудинки. Основні положення: ДБН В.2.2-Х-20ХХ: проект. – [На заміну: ДБН В.2.2-15-2005, ДБН В.2.2-24:2009].

2. Конструкції будинків і споруд. Конструкції зовнішніх стін із фасадною теплоізоляцією. Вимоги до проектування, улаштування та експлуатації: ДБН В.2.6-33:2008. – [Чинні з 2009-07-01]. – Київ: Мінрегіонбуд України, 2009. – 20 с. – (Державні будівельні норми України).

3. Конструкції будинків і споруд. Конструкції зовнішніх стін із фасадною теплоізоляцією. Класифікація і загальні технічні вимоги: ДСТУ Б В.2.6-34:2008. – [Чинний від 2009-06-01]. – Київ: Мінрегіонбуд України, 2009. – 10 с. – (Національний стандарт України).

4. Конструкції будинків і споруд. Конструкції зовнішніх стін із фасадною теплоізоляцією та опорядженням індивідуальними елементами з вентиляльованим повітряним прошарком. Загальні ТУ: ДСТУ Б В.2.6-35:2008. – [Чинний від 2009-06-01]. – Київ: Мінрегіонбуд України, 2009. – 25 с. – (Національний стандарт України).

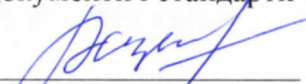
5. Конструкції будинків і споруд. Конструкції зовнішніх стін із фасадною теплоізоляцією та опорядженням штукатурками. Загальні ТУ: ДСТУ Б В.2.6-36:2008. – [Чинний від 2009-06-01]. – Київ: Мінрегіонбуд України, 2009. – 30 с. – (Національний стандарт України).

6. Конструкції будинків і споруд. Блоки віконні та дверні. Загальні ТУ: ДСТУ Б В.2.6-23:2009. – [Чинний від 2009-08-01]. – Київ: Мінрегіонбуд України, 2009. – 32 с. – (Національний стандарт України).

13. INTERNET-РЕСУРСИ

1. <http://normativ.com.ua> – Нормативні документи і довідкова література
2. <http://www.twirpx.com/files/standarts/ukraine/dbn> – Стандарти України
3. <http://www.dbn.at.ua> – Нормативні документи і стандарти України

Розробники

 _____ (О. В. Разумова)

 _____ (П. М. Саньков)

Гарант освітньої програми

 _____ (Т. С. Кравчуновська)

Затверджено на засіданні кафедри архітектури
Протокол від «30» серпня 2020 року № 1-20